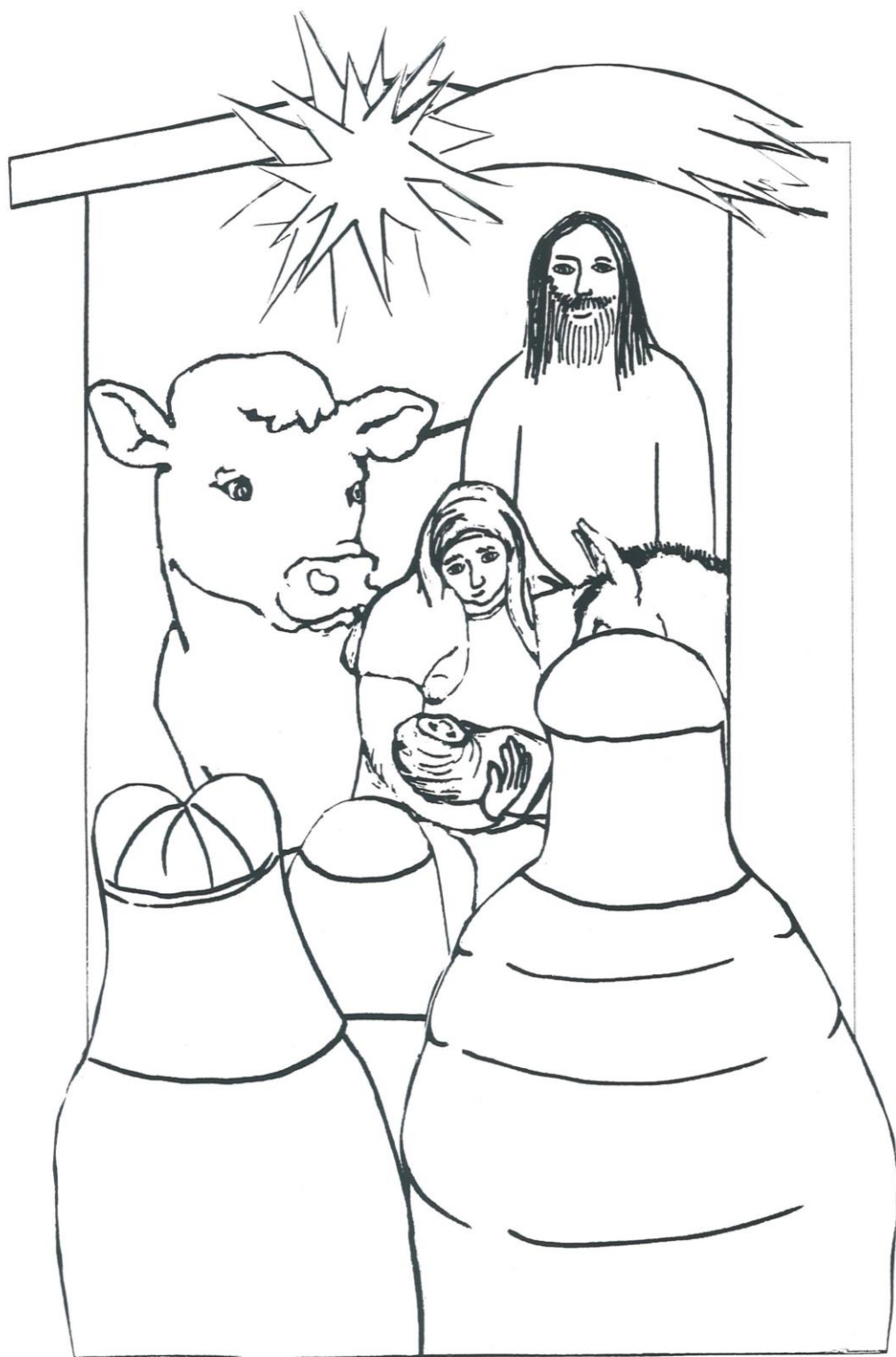

Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií.

Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií.

SLAVNOST ZJEVENÍ PÁNĚ CYKLU A

Evangelium (Mt 2,1-12)

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“ Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: ‘A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.’” Tehdy si Herodes tajně zavolal mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle - hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili jinou cestou do své země.

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“ U Matouše nacházíme jen stručnou zmínku o Ježíšově narození. Betlém byl domovem Davidových předků, proto příběh navazuje na motiv „Syna Davidova“ z předchozí kapitoly. Pojmenování přicházejících mudrců, v originále „magoi“, označoval původně perskou kněžskou kastu. Zde se objevují jako „astronomové“, kteří v pohybech hvězd vidí ukazatele velkých událostí. Země jejich původu není známa; v úvahu přichází již zmíněná Persie, Babylon, Arábie či Syrská poušť.

Označení „židovský král“ mohlo pro Heroda samého naznačovat možnost konkurenta – Herodes byl Idumejec, tedy byl jeho judaismus považován některými za pochybný. Spolu s pověstnou krutostí, kterou Herodes projevoval i vůči členům vlastní rodiny, zakládá údaj pozadí pro pozdější událost vyvraždění chlapců v Betlémě.

Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: ‘A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.’“ Jeruzalém je zde personifikován, jak tomu často ve Starém zákoně bývá, míněni jsou všichni obyvatelé. Herodes svolává „velekněze“, tedy zřejmě i velekněze bývalé a členy velekněžského rodu; zákoníci byli odborní znalci a vykladači Tóry, takže byli kompetentní odpovědět na otázku mudrců. Citát, který je zde použit jako odpověď, je kombinací upravené citace proroka Micheáše (5,1) a 2 Sam 5,2. V tomto znění má zdůraznit Mesiášův původ z Judy, vyjádření „nejsi vůbec nejmenší“ popírá bezvýznamnost Betléma jako města.

Tedy si Herodes tajně zavolal mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. Text naznačuje, že Herodes očekával, že mágové půjdou do Jeruzaléma a budou ho přímo informovat. Projevil touhu „poklonit se“ dítěti, což však bylo v protikladu s jeho skutečnými záměry, jež jsou odhaleny v Mt 2,16-18, a upřímnými úmysly mágů, kteří se chtěli pouze poklonit právě narozenému Mesiáši.

A hle – hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Nyní pohyb hvězdy označuje místo, kde se přesně dítě nalézá. Matouš předpokládá, že Maria a Josef bydleli v Betlémě v domě; zřejmě je míněna ta část domu, která sloužila pro zvířata, nevylučuje to tedy představu „stáje“ o které mluví Lukáš a která je často zpodobována v sakrálním umění. Mudrci se klanějí Ježíši, učiní tedy to, co měli od počátku v úmyslu a co Herodes pouze předstíral, že udělá.

Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Představa tří mudrců se odvíjí od počtu jimi přinesených darů. Z možné narážky na žalm 72,10 („Králové Taršíše a ostrovů přinesou dary, daň odvedou králové Šeby a Seby“) vznikla představa, že to byli králové. Charakter darů odkazuje na Iz 60,6 („přijdou všichni ze Saby, ponesou zlato a kadidlo“). Tato místa spojují mudrce s Arábií či syrskou pouští.

SHRNUTÍ

Příběh mudrců poskytuje po rodokmenu z první kapitoly další informace o Ježíšově identitě – odkazuje na Betlém spojovaný s mesiášským Davidovým rodem. Důležitější je však jiný aspekt – anticipace paradoxu Jeruzaléma, kdy blízcí Mesiáše nepřijímají, ale vzdálení se mu přicházejí poklonit. Matouš zdůrazňuje úlohu syna Abraháмова, v němž budou požehnána všechna plemena země. Událost rovněž svědčí o tom, že i příběh odmítnutí patří do plánu spásy ohlašovaného Písmem. Bůh spojuje všechny prvky dějin, i ty nejvíce odmítavé a negativní, do jediných dějin spásy.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Pro naše mudrce byl Ježíš víc než pohodlí, víc než poklidný život u nich doma, víc než jejich bohatství, víc než zlato, kadidlo a myrha. Možná i my máme nějaké své pohodlí, své poklady, nějaké své vzácné věci, které bychom neradi ztratili, a zdá se nám, že je musíme mít třeba až do smrti. Zkusme si teď – třeba jen na chvíli – představit, že je vezmeme do ruky a odneseme je malému Ježíškovi, ať si s nimi klidně hraje, ať si s nimi udělá, co bude chtít... Třeba je může dát někomu, kdo by je potřeboval více než my. Myslíš, že bys to dokázal i skutečně?

Starší:

Někdo může mít vedle sebe poklady a nevidí je, nevšímá si jich... A jiný se za poklady, které nemá doma, vydá na dalekou a strastiplnou pouť a stojí mu to za jakékoli strádání a těžkosti. Mudrci objevili, že oním velkým pokladem je pro ně židovský král (Ježíš) a že kvůli němu se vydají na dlouhou a nebezpečnou cestu. My většinou už Ježíše známe a někdy máme dojem, že to tak už stačí... Ale je otázka, jestli bychom se i my neměli vydat na cestu za ním a jestli naše jistota není jenom zdánlivá. Možná totiž takovou cestu a hledání potřebuje naše srdce, které je třeba ještě trochu daleko od Boha. Co vlastně potřebujeme k tomu, abychom Boha mohli poznat ještě víc?

Zkusme si

Mladší / Starší

Hvězdy byly pro lidi vždycky velmi důležité, orientovali se podle nich, měřili podle nich čas, prostě je jen obdivovali, nebo jim připomínala Boží velikost. Mudrci ale šli za zcela zvláštní hvězdou, která je vedla až z dalekých krajů...

- Kde se v Písmu ještě mluví o hvězdách? Najděte aspoň tři úryvky, případně můžete zkusit hledat v elektronické verzi Bible na internetu podle nějakého vhodného slova.
- Hvězdu si můžete i vyrobit – bude to hezká ozdoba, která vám bude připomínat dnešní text.
 - <http://www.icreativeideas.com/creative-ideas-diy-easy-paper-star-decor/>
 - <https://cz.pinterest.com/pin/566257353145868217/?nic=1a&sender=765963986532460243>
 - https://urbancomfort.typepad.com/urban_nest/2013/11/paper-star-ornaments.html
- Přineste si z kostela kadidlo a zkuste si ho doma zapálit, třeba až budete žehnat byt!

Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12

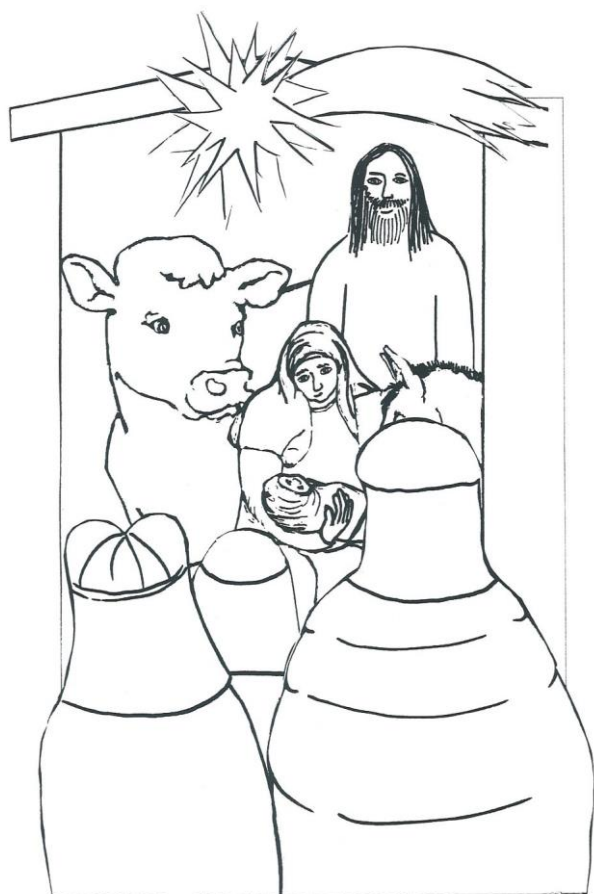
Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12

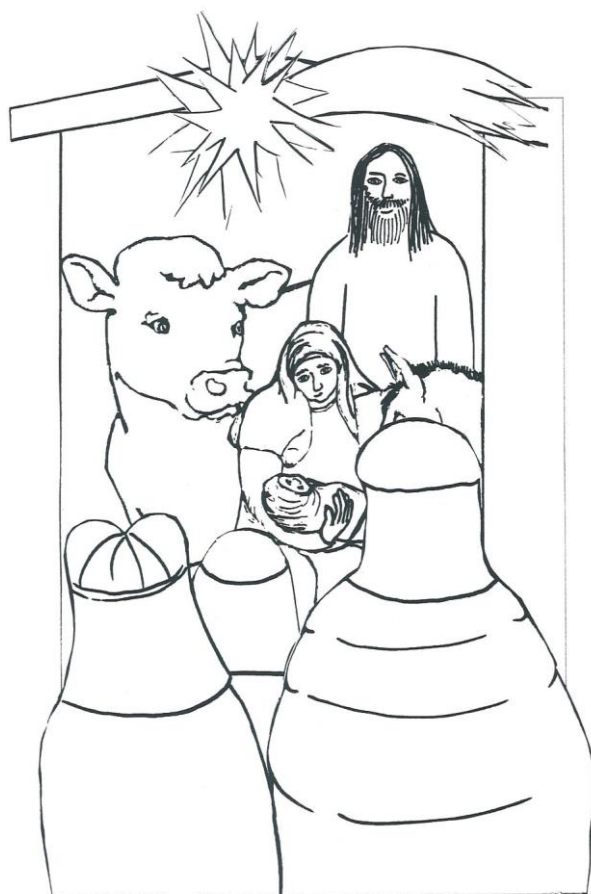
Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12

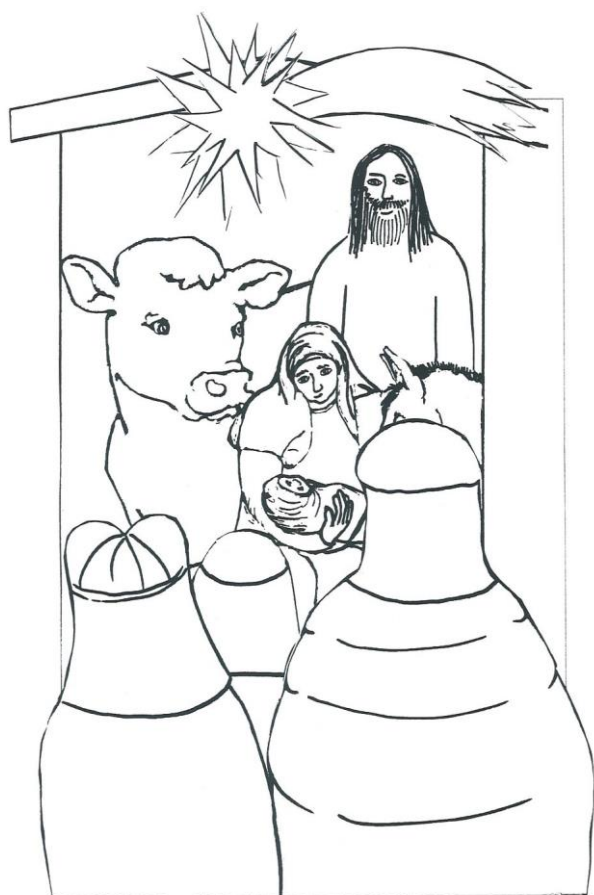
Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12

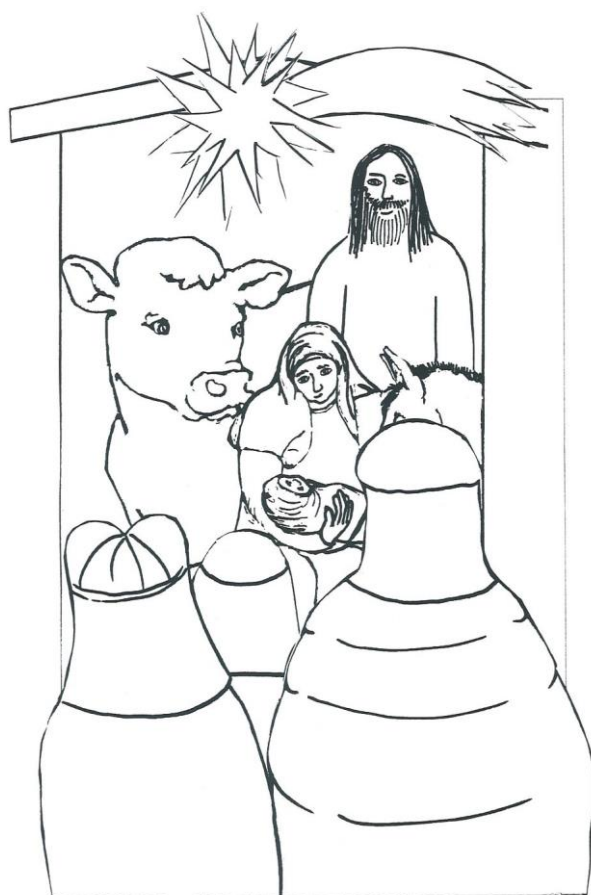
Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně cyklu A; Mt 2,1-12